

KLAGANDE

Helmer Group Sweden AB, 556562-1223

MOTPART

Miljö- och räddningstjänstnämnden i Eskilstuna kommun

ÖVERKLAGAT BESLUT

Miljö- och räddningstjänstnämndens beslut den 15 november 2023

SAKEN

Tillstånd enligt lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter (LTLP)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår överklagandet.

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Nämnden beslutade den 15 november 2023 att avslå Helmer Group Sweden AB:s (härefter bolaget) ansökan om detaljhandelstillstånd för att tills vidare få bedriva tobaksförsäljning på försäljningsstället 24SJU Hällberga (härefter butiken). Som skäl för beslutet angavs att verksamhetens egenkontrollprogram inte uppfyller kraven enligt 5 kap. 6–7 §§ LTLP. I utredningen som låg till grund för beslutet angavs bland annat följande. Butiken i vilken bolaget vill sälja tobak är en obemannad livsmedelsbutik som bedrivs genom franchise. Utlämnandet av tobaksvarorna kommer att ske via en automat inne i butiken. För att få åtkomst till butiken måste kunden först legitimera sig med BankID. Den kund som avser att köpa tobaksvaror kommer att få ett meddelande i automaten om att köparen är skyldig att se till att ingen under 18 år får tillgång till tobaksvarorna. Kunden uppmanas sedan att legitimera sig med BankID varefter en kamera startar. Personal vid ett externt bolag (franchisegivaren) kommer i realtid

att bedöma om tobaksvarorna ska lämnas ut till kunden. Kunden kan då uppmanas att visa sin legitimation i kameran. Om personalen bedömer att kunden är över 18 år ges tillgång till tobaksvarorna. Enligt nämnden innebär det sätt på vilket bolaget avser att bedriva tobaksförsäljningen bland annat att en betydande del av egenkontrollen överläts till en tredje part. Bolaget skulle därmed inte ha full kontroll över försäljningen och inte uppfylla de krav på ålderskontroll som gäller enligt lag. I en obemannad butik är det också svårt att kontrollera att tobaksvaror inte lämnas vidare till personer under 18 år genom langning. Det är även svårt, om inte omöjligt, att via kamera kontrollera fysiska äkthetsdetaljer som finns på id-handlingar. Risken är inte heller obetydlig att någon får åtkomst till någon annans BankID. Utredningen som låg till grund för beslutet framgår i sin helhet av bilaga 1.

Bolaget yrkar att det ska beviljas sökt tillstånd och anför bland annat följande. Påståendet om att det är svårt att bedöma äktheten av en id-handling via kamera är märkligt. Det är också svårt att förstå varför det skulle vara svårare att via en kamera se om det finns en risk för att en kund i en obemannad butik avser att överlämna tobaksvarorna till någon minderårig efter köpet. Det borde tvärtom vara enklare med en kamera då det går att se från fler vinklar än vad en enskild person klarar av. Om en person först legitimerar sig med BankID, visar upp en överensstämmande fysisk id-handling framför kameran, är väldigt lik personen på den fysiska id-handlingen och ser ut att vara över 18 år, borde det rimligen få antas vara personen i fråga. Det borde utgöra en tillräcklig kontroll. Legitimeringskravet blir annars orimligt högt ställt. Jämfört med straffrätten ska den som döms vara överbevisad bortom allt rimligt tvivel. Den dubbelverifiering som gäller i aktuellt fall är ur bevishänseende högre ställt än bortom allt rimligt tvivel. I fråga om att bolagets egenkontroll inte utan vidare kan överlätas till tredje part hänvisar nämnden till en dom från kammarrätten (Kammarrätten i Göteborgs dom den 9 februari 2023 i mål nr 4039-22). Det går dock inte att jämföra de förhållanden som råder i bolagets fall med de förhållanden som råder i domen, då de skiljer sig åt i många viktiga hänseenden. Mellan en

franchisegivare och en franchisetagare finns ett mycket tätare samarbete än vad det, såsom i domen, finns mellan PostNord och deras kunder. Enligt domen är det tillåtet att använda sig av en extern tredje part för delar av egenkontrollen men det måste vara tydligt vad som lämnas ut. 24Sju vet centralt exakt vad det är som ska lämnas ut. Även i den andra domen från kammarrätten som nämnden hänvisar till är omständigheterna helt annorlunda mot de som nu är aktuella. Nämnden har också påstått att möjligheten att utöva tillsyn blir inskränkt, men den har inte förklarat på vilket sätt. Det är möjligt att skicka in vem som helst med ett BankID i butiken för att göra en oanmäld stickprovskontroll.

Nämnden vidhåller sitt beslut.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Endast den som har tillstånd får bedriva detaljhandel med tobaksvaror (5 kap. 1 § första stycket LTLP). Ett tillstånd får beviljas endast den som visar att han eller hon med hänsyn till sina personliga och ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt är lämplig att utöva verksamheten samt att verksamheten kommer att drivas i enlighet med de krav som ställs upp i lagen (5 kap. 2 § LTLP).

Tobaksvaror, elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare får inte säljas eller på annat sätt lämnas ut i näringsverksamhet till den som inte har fyllt 18 år. Den som lämnar en sådan vara eller produkt ska förvissa sig om att mottagaren har uppnått den åldern (5 kap. 17 § första stycket LTLP). Om det finns särskild anledning att anta att varan eller produkten är avsedd att lämnas över till någon som inte har fyllt 18 år, får den inte lämnas ut (5 kap. 17 § andra stycket LTLP). Bestämmelsen tar sikte på de fall där det för utlämnaren står klart eller borde stå klart att det är fråga om langning av produkterna (prop. 1995/96:228,

s. 26). Tobaksvaror som säljs till konsumenter ska tillhandahållas på ett sådant sätt att det går att kontrollera mottagarens ålder. Detta gäller även när försäljningen sker genom automat, distansförsäljning eller på liknande sätt (5 kap. 18 § LTLP).

Den som bedriver tillståndspliktig försäljning av tobaksvaror ska utöva särskild kontroll (egenkontroll) över försäljningen och ansvara för att det finns ett för verksamheten lämpligt egenkontrollprogram (5 kap. 6 § LTLP). Till ansökan om tillstånd ska egenkontrollprogrammet och de övriga uppgifter som behövs för kommunens prövning och tillsyn eller Folkhälsomyndighetens tillsyn bifogas (5 kap. 7 § första stycket LTLP). Ett egenkontrollprogram dokumenterar de rutiner som behövs i den verksamhet som egenkontrollprogrammet gäller för. Det ska säkerställa att de krav som följer av LTLP följs. Det gäller bland annat hur näringsidkaren säkerställer att ålderskontroll sker (4 och 8 §§ Folkhälsomyndighetens föreskrifter, HSLF-FS).

Förvaltningsrättens bedömning

Frågan i målet är om nämnden haft fog för beslutet att avslå bolagets ansökan om tillstånd att sälja tobaksvaror i butiken på grund av att verksamhetens program för egenkontroll inte uppfyller de krav som gäller enligt lag. Det är bolaget som ska bevisa att kraven för att tillståndet ska beviljas är uppfyllda. Vad förvaltningsrätten anför om tobaksprodukter gäller även i fråga om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.

Av handlingarna i målet framgår att bolaget tillsammans med sin ansökan om detaljhandelstillstånd för att sälja tobak har lämnat in ett program för egenkontroll. I egenkontrollprogrammet anges bland annat att personer som arbetar i butiken kommer få skriftlig utbildning om vilka regler som gäller vid försäljning av tobaksvaror och elektroniska cigaretter samt för påfyllnadsbehållare.

Det anges däremot inte hur bolaget säkerställer att personalen vid det externa bolaget kommer att få denna information.

I egenkontrollprogrammet hänvisar bolaget till en bilaga där det anges att det är butiksinnehavaren som kontrollerar kundens ålder via kamera. Enligt andra uppgifter i målet anges att åldersbedömningen via kamera kommer att göras av 24Sju Sverige. Även om det mot denna bakgrund råder viss oklarhet om vilken part som ska utföra åldersbedömningen av kunderna via kamera, anser förvaltningsrätten att det med hänsyn till handlingarna i övrigt har tydliggjorts att bolaget avser att överlåta denna del av kontrollen till en extern part.

Förvaltningsrätten konstaterar därmed att det bolag som ansökt om tillstånd att få sälja tobaksvaror inte är det bolag som kommer att ansvara för kontrollen vid utlämnandet av tobaksvarorna. Förvaltningsrätten anser därför liksom nämnden att bolaget inte skulle ha fullständig kontroll över försäljningen om tillståndet beviljades. Därutöver noterar förvaltningsrätten att det externa bolaget (franchisegivaren) till vilket en del av egenkontrollen överlåtits inte är föremål för ansökan som ligger till grund för det överklagade beslutet. Ett förfarande som innebär att ålderskontrollen vid utlämnandet överlåts till tredje part att utföra medför att särskilt höga krav ställs på den egenkontroll som ska bedrivas för att förvissa sig om mottagarens ålder (se Kammarrätten i Göteborgs dom den 21 december 2022 i mål nr. 1718-22).

Det underlag som bolaget lämnat in över sin egenkontroll innehåller visserligen en beskrivning av en kontroll av identitet som, som såvitt får förstås, görs elektroniskt via BankID med tvåfaktorsautentisering. De uppgifter som lämnats visar dock inte att vare sig denna kontroll eller den efterföljande kontrollen av legitimation kommer att vara så noggrann att det med hög grad av säkerhet går att fastställa personens ålder vid utlämnandet av tobaksvaran. Förvaltningsrätten har bl.a. att noterat att den kontroll som sker via en webbkamera förutsätter

att det finns en fysisk person som utför kontrollen under samma tider som bolaget bedriver verksamhet, dvs. alla timmar under dygnet. Det finns i målet inga uppgifter om att franchisegivaren har åtagit sig ett sådant ansvar.

Förvaltningsrätten anser mot den nu angivna bakgrunden att bolagets egenkontrollprogram innefattar brister och att det inte säkerställer att bolaget uppfyller de lagkrav som gäller för tobaksförsäljning. Nämnden har därmed fog för sitt beslut att avslå bolagets ansökan om tillstånd att sälja tobak. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (FR-03).

Mats Edsgården

Chefsrådman

I avgörandet har även nämndemännen Anna Björklund, Birgitta Hellman Magnusson och Jan Sandin deltagit. Föredragande har varit förvaltningsrättsnotarien Anna-Maria Orre.

Miljö- och räddningstjänstnämnden
Miljö- och räddningstjänstförvaltningen
Miljökontoret
Robert Koivunen
016 -710 52 97

Datum
2023-10-24

Ärendenummer
MALT-MRN.2023.3554

1 (5)

Miljö- och räddningstjänstnämnden

Så här har vi bedömt ärendet

Sökande

Helmer Group Sweden AB, 556562-1223
Gyllings väg 25
635 19 Eskilstuna

Försäljningsställe

24SJU Hällberga
Gyllings väg 25
635 19 Eskilstuna.

Bedömning och förslag till beslut

Miljö- och räddningstjänstnämnden har tagit ställning till inkomna remisser samt lämplighetsprövning i övrigt och gör bedömningen att verksamheten inte uppfyller de krav som ställs för att kunna bedriva försäljning av tobaksvaror..

Bedömningsgrunder för vårt beslut

Kapitel 5 i Lag 2018:2088 om tobak och liknande produkter

1§ får endast den som har tillstånd bedriva detaljhandel eller partihandel med tobaksvaror.

Tillstånd krävs inte för detalj- eller partihandlare som varken har säte eller fast driftställe för näringsverksamhet i Sverige.

Ett tillstånd kan gälla för viss tid eller tills vidare. Om den som ansöker om tillstånd avser att bedriva detaljhandel från ett försäljningsställe, ska tillståndet avse försäljningsstället.

2 § Ett tillstånd får beviljas endast den som visar att han eller hon med hänsyn till sina personliga och ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt är lämplig att utöva verksamheten samt att verksamheten kommer att drivas i enlighet med de krav som ställs upp i denna lag.

3 § En ansökan om tillstånd ska vara skriftlig.

Tillstånd för detaljhandel meddelas av den kommun där försäljningsstället är beläget. Om försäljningsställe saknas meddelas tillstånd av den kommun där det företag som vill bedriva sådan handel har sitt säte eller, om företaget saknar säte inom landet, av den kommun där företaget har ett fast driftställe.

Handlingen upprättad av Robert Koivunen ,2023-10-24, MALT-MRN.2023.3554

Tillstånd för partihandel meddelas av den kommun där det företag som vill bedriva sådan handel har sitt säte eller, om företaget saknar säte inom landet, av den kommun där företaget har ett fast driftställe.

4 § Vid prövningen av en ansökan om tillstånd för detaljhandel får kommunen inhämta ett yttrande från Polismyndigheten. En ansökan om tillstånd för partihandel får inte bifallas utan att Polismyndighetens och Tullverkets yttranden har inhämtats. Myndigheterna ska yttra sig om sökandens allmänna lämplighet för verksamheten och ska i sina yttranden redovisa de omständigheter som ligger till grund för deras bedömning i det enskilda fallet.

6 § Den som bedriver tillståndspliktig försäljning av tobaksvaror eller gränsöverskridande distansförsäljning ska utöva särskild kontroll (egenkontroll) över försäljningen och ansvara för att det finns ett för verksamheten lämpligt egenkontrollprogram.

7 § Till ansökan om tillstånd enligt 3 § eller registrering enligt 5 § ska egenkontrollprogrammet och de övriga uppgifter som behövs för kommunens prövning och tillsyn eller Folkhälsomyndighetens tillsyn bifogas. Ändrade uppgifter ska utan dröjsmål anmälas till kommunen respektive Folkhälsomyndigheten.

Det här har hänt i ärendet

Helmer Group Sweden AB, 556562-1223, nedan kallat bolaget, har ansökt om att få tillstånd för att sälja tobaksvaror på försäljningsstället 24SJU Hällberga, Gyllings väg 25, 635 19, Eskilstuna.

Bolaget

Bolaget är registrerat hos Bolagsverket den 3 november 1998 och sysslar bland annat med fastighetsförvaltning. Bolagets ledning består av styrelseledamot Mattias Helmer och styrelsesuppleant Johan Erik Georg Ahlström. Firman tecknas av styrelsen.

Finansiering

Finansiering har skett genom företagsleasing. Bolaget har lämnat in handlingar som styrker finansieringen.

Personer med betydande inflytande

Personer med betydande inflytande (PBI) i Helmer Group Sweden AB är: Mattias Helmer, 720208-. Mattias är styrelseledamot och äger samtliga aktier i bolaget. Mattias är också ensam ledamot och således den som har rätt att teckna firman.

Av yttrande från polismyndigheten framkommer att inget finns att erinra ur säkerhets- och ordningssynpunkt samt vad gäller PBI-personensandel.

Av remissvar från skatteverket och kronofogden framkommer att inget finns att erinra vad gäller ev. tidigare konkurser eller anmärkningar.

Försäljningsställe och verksamhet

24SJU Hällberga är en obemannad livsmedelsbutik i Hällberga ca en mil utanför Eskilstuna tätort. Verksamheten innebär att personal inte finns i butiken annat en tillfälligt för påfyllnad av varor och liknande arbetsuppgifter. Konceptet, som bedrivs i franchise-form, innebär att kunder legitimerar sig med Bank-ID för åtkomst till butiken.

Med ansökan har sökanden för avsikt att ha en automat med tobaksvaror i butiken.

Bolaget äger fastigheten.

Egenkontrollprogrammet

En förutsättning för att få bedriva detaljhandel med tobak är att verksamhetens egenkontrollprogram inkommit och godkänts.

Bolaget har lämnat in en kopia av deras egenkontrollprogram. Egenkontrollprogrammet är anpassat till verksamhetens storlek och beskriver exempelvis att information om 18-årsgräns finns på tobaksautomaten och i det digitala systemet som används för att köpa tobaksvaror. Av egenkontrollprogrammet framgår även att de informerar personal om förändringar i regler och riktlinjer samt att ägaren regelbundet själv går igenom reglerna (minst två gånger per år).

Verksamheten har beskrivit att försäljning kommer gå till på följande sätt:

Kund väljer att den vill köpa tobaksvaror och får då upp meddelande i automaten om att köparen är skyldig att tillse att ingen under 18 får tillgång till produkterna. Därefter uppmanas kunden att verifiera sig med Bank-ID, varefter en Live-stremad kamera startar. Personal hos externt bolag (franchisegivaren) kollar på kunden i kameran i realtid och bedömer om personen ska få handla eller inte. Kunden kan då uppmanas att visa legitimation i kameran. Om personen bedöms vara över 18 år ges tillgång till tobaksvarorna.

Remissinstanser

Polismyndigheten har inget att erinra mot sökandens lämplighet att sälja tobak, ej heller av ordningskaraktär för den sökta verksamheten.

Kronofogden meddelar att sökanden eller dess företrädare inte har några aktuella skulder.

Skatteverket meddelar att bolaget är registrerat för moms och arbetsgivaravgifter samt innehar F-skattsedel. PBI har lämnat självdeklaration de tre senaste åren och har deklarerat för inkomst av tjänst och kapital.

Miljö- och räddningstjänstförvaltningen bedömer inte att verksamhetens koncept är möjlig utifrån gällande lagstiftning.

Förvaltningen bedömning

Ålderskontroll

För att bli kund/kunna handla i butiken behöver kunden identifiera sig med Bank-ID. Därefter kommer personal hos ett annat företag (om än i samma franchise-kedja) kunna se kunden i realtid via kamera vid automaten. Om bedömning görs att kunden ser ung ut kommer personalen begära att personen visar sin legitimation för kameran. Först när åldern kontrollerats på detta sätt kommer personalen att tillåta att köpet fullföljs.

Förvaltningens bedömning är att det i en kamera är svårt, om inte omöjligt, att kontrollera fysiska äkthetsdetaljer som finns på id-handlingar. Vidare är Bank-ID något som är möjligt (om än inte tillåtet) att låna av någon annan. Försäljning av tobaksvaror är en socialt ansvarsfull uppgift och lagstiftningens syfte är att bland annat begränsa tillgängligheten av tobaksvaror. Lagstiftningen är i huvudsak till skydd för unga personer och att de inte ska börja använda tobaksvaror. Det finns inte mycket praxis på området men i en dom i ett liknande fall har domstolen gjort bedömningen att risken för att någon får åtkomst genom att låna ett Bank-ID inte är obetydlig (Förvaltningsrätten i Luleå, 2022-03-22, mål nr. 2072-21).

Att den personal som på distans ska avgöra om en person får tillgång till tobaksvaror inte är anställd av samma företag, innebär att en betydande del av egenkontrollen överläts till tredje part. Ett sådant förfarande innebär att bolaget inte skulle ha full kontroll över försäljningen. På detta område finns vägledande praxis som kommit i närtid. I det ena fallet (Kammarrätten i Göteborg 2023-02-09, mål nr. 4039-22) gör domstolen bedömningen att en verksamhet inte utan vidare kan överlåta egenkontrollen till tredje part. Målet rörde dock försäljning via postorder/internetförsäljning.

Vidare framgår att kund behöver identifiera sig med Bank-ID för att få tillträde till butiken och åtkomst till produkterna. Detta skulle innebära inskränkningar i våra möjligheter att som tillsynsmyndighet göra oanmälda tillsynsbesök vid vilka vi i regel gör stickprovskontroller på förpackningar till tobaksvaror. I ett ärende, som rörde försäljning från tobaksautomat på serveringsställe, har domstolen gjort bedömningen att ett sådant förfarande (ansvaret för egenkontroll läggs på tredje part) innebär att bolaget som ska bedriva egenkontroll har begränsade möjligheter att självmanter uppmärksamma eventuella brister som sker, samt att det begränsar möjligheten för insyn och tillsyn av verksamheten (Kammarrätten i Sundsvall 2020-12-17, mål nr. 2752-20).

Förvaltningens bedömning är också att det är svårt att i en obemannad butik kontrollera att tobaksvaror inte lämnas vidare till person genom langning, jämfört med att ha personal som är fysiskt på plats. Det är till exempel inte möjligt att notera omständigheter när en kund kommer in i butiken, exempelvis ljud från ungdomar utanför butiken eller tecken på nervositet/stress som kan antas vara förekommande vid langning. Sådant som fysisk personal sannolikt har större möjlighet att notera. Särskilt i en mindre butik som den nu aktuella butiken.

Sammanfattningsvis bedömer förvaltningen att bolaget inte visat att egenkontrollen uppfyller de krav som ställs i 5 kap. 6-7 §§ lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter. Det framgår även av lagens förarbeten att egenkontrollprogram utgör en nödvändig del av underlaget för beslutet i tillståndsfrågan samt att en ansökan följaktligen bör kunna avslås såväl på den grunden att ett egenkontrollprogram saknas som att egenkontrollprogrammet inte är lämpligt (prop. 2017/18:156 s. 65). Nämnden förelås därför att avslå bolagets ansökan om tillstånd för försäljning av tobaksvaror.

Kommunicering

Kommunicering har skett med denna utredning under utredningstiden enligt 25 § Förvaltningslagen (2017:900).

Information

Beslutet skickas till:

Bolaget genom via e-post till den adress som uppgetts i ansökan:
mattias.helmer@hotmail.com

Kopia skickas till:

Folkhälsomyndigheten
Länsstyrelsen i Södermanlands län
Polismyndigheten

Faktura för vår handläggning skickas separat

Kommunfullmäktige har beslutat om taxa för vår verksamhet.

Prövningsavgiften för ett nytt försäljningstillstånd är 9 639 kronor. Avgiften är beräknad utifrån 2023 års timavgift (1 071 kronor) och nio timmars handläggningstid.

Hur man överklagar

FR-03

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Så här gör du

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att kammarrätten ska

ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).

3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.